"KRÓTKO" O WSPOMAGANIU SZKÓŁ/PLACÓWEK...

Istotą nowego modelu wspomagania jest wpisanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w szersze działania, których celem jest rozwój całej szkoły rozumianej jako organizacja ucząca się (organizacja zdolna do uczenia się oraz potrafiąca się zaadoptować do zmiennych warunków funkcjonowania poprzez otwartość na nowe idee i trendy oraz stałe doskonalenie się pracowników). Uwzględnia indywidualne perspektywy i potrzeby poszczególnych grup społeczności szkolnej, ale skupia się na wypracowaniu takiego planu rozwoju, który będzie najkorzystniejszy dla szkoły jako całości.

Podstawowe założenia przyjęte dla nowego systemu:

- 1. Wspomaganie jest adresowane do przedszkola, szkoły i placówki, nie zaś wyłącznie do poszczególnych osób lub grup, takich jak dyrektor czy nauczyciele, co oznacza, że poprzez doskonalenie nauczycieli, poradnictwo psychologiczno pedagogiczne oraz system informacji pedagogicznej zapewniany przez biblioteki pedagogiczne, całościowo oddziałuje się na przedszkole, szkołę i placówkę, rozumianych jako złożony, wieloaspektowy system (organizację);
- 2. Wspomaganie pomaga szkole w rozwiązywaniu problemów, a co za tym idzie nie wyręcza jej i nie narzuca rozwiązań. Oznacza to, że placówki systemu wspomagania muszą uwzględniać podmiotową, autonomiczną rolę szkoły lub placówki i ściśle współpracować ze szkołą lub placówką przy organizowaniu i realizacji wszelkich działań wspierających szkołę lub placówkę. Podstawą wspomagania jest ścisła współpraca przy organizowaniu i realizacji wszelkich działań wspierających pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w proces wspomagania;
- 3. **Wspomaganie wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły i odpowiada na jej specyficzne potrzeby.** Punktem wyjścia wszelkich działań adresowanych do nauczycieli danej szkoły powinna być rzetelna, angażująca społeczność szkolną, diagnoza potrzeb przeprowadzana przez dyrektora odpowiednio przedszkola, szkoły lub placówki;
- 4. **Wspomaganie jest procesem,** czyli odchodzeniem od pojedynczych, incydentalnych form pomocy, na rzecz długofalowych obejmujących cały proces wspomagania poczynając od przeprowadzenia, we współpracy z przedszkolem, szkołą lub placówką, diagnozy ich potrzeb, poprzez pomoc w realizacji zaplanowanych działań, towarzyszenie w trakcie wprowadzanej zmiany, aż po wspólną ocenę efektów i współpracę przy opracowaniu wniosków do dalszej pracy przedszkola, szkoły lub placówki;
- 5. **W procesie wspomagania** działania dostosowane są do kierunków polityki oświatowej państwa i wprowadzanych zmian w systemie oświaty.

Wspomaganie nie jest:

podawaniem gotowych rozwiązań, ocenianiem nauczycieli, cudownym lekiem, szkoleniem, mentoringiem, ewaluacją zewnętrzną, jednorazowym wydarzeniem.

Jakie korzyści daje nauczycielom wspomaganie?

- ✓ realny wpływ na cele, zakres, metody wspomagania prowadzonego na terenie szkoły;
- ✓ pomoc w zaplanowaniu rozwoju zawodowego w sposób zgodny z potrzebami szkoły,
- ✓ możliwość doskonalenia strategii uczenia się;
- ✓ wsparcie we wdrażaniu do praktyki szkolnej zmian wprowadzanych w oświacie.
- ✓ kontakt z instytucjami wspierającymi prace szkoły;
- ✓ wzajemne wsparcie w rozwiązywaniu bieżących problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- ✓ pomoc w praktycznym zastosowaniu w pracy dydaktycznej i wychowawczej nowych umiejętności;
- ✓ ROZWÓJ NAUCZYCIELI I SZKOŁY, co zwiększa efektywność pracy dydaktycznej i wychowawczej,
- ✓ trwałe jakościowe zmiany, bo dotyczą całej Rady Pedagogicznej.

Etapy procesów wspomagania:

A. Przebieg procesu wspomagania na etapie diagnozy i planowania działań

Przebieg procesu	Co się dzieje w tym etapie oraz rezultaty danego etapu
1. Spotkanie specjalisty ds. wspomagania z dyrektorem szkoły	Omówienie zasad współpracy i uściślenie z dyrektorem informacji nt. wspomagania szkoły. Przeprowadzenie rozmowy z dyrektorem na temat potrzeb placówki (w tym zebranie informacji o dotychczasowych doświadczeniach placówki w zakresie jej działań rozwojowych). Omówienie zakresu odpowiedzialności w obszarze planowania i wdrożenia planu wspomagania w szkole. Uzgodnienie terminu spotkania z radą pedagogiczną.
2. Spotkanie specjalisty ds. wspomagania z radą pedagogiczną/ utworzenie zespołu zadaniowego	Przekazanie informacji nt. wspomagania szkoły i roli specjalisty – m.in. czas na pytania ze strony członków rady pedagogicznej. Dyskusja moderowana dotycząca potrzeb rozwojowych szkoły (lub inna forma warsztatowa). Wybór przez radę pedagogiczną priorytetowego obszaru do rozwoju na dany rok. Wybór "zespołu zadaniowego", który przeanalizuje proponowany przez radę pedagogiczną obszar rozwojowy dla szkoły podczas warsztatu rozwojowo-diagnostycznego.
3. Warsztat diagnostyczno- rozwojowy	Pogłębiona analiza wybranego przez szkołę obszaru do rozwoju. Określenie zmiany, jaka ma zajść w szkole (uświadomienie sobie, co ma się docelowo zmienić w szkole). Określenie rezultatów, jakie chcemy osiągnąć po uływie roku w wybranym obszarze. Określenie w formie harmonogramu kluczowych działań, jakie należy podjąć w szkole, aby zmiana w wybranym przez szkołę obszarze była efektywnie wdrożona.
Wypracowanie rocznego planu wspomagania szkoły	Przygotowanie planu wspomagania. Przedstawienie planu do zatwierdzenia dyrekcji i radzie pedagogicznej.

B. Realizacja działań:

Organizacja doskonalenia nauczycieli poprzez:

- wykłady
- warsztaty
- konsultacje indywidualne
- konsultacje grupowe
- e-learning
- samokształcenie itp.

Wdrażanie nowych rozwiązań – zastosowanie w praktyce tego, czego nauczyciele nauczyli się podczas form doskonalenia poprzez np.:

- stosowanie nowych metod i form pracy z uczniami na konkretnych zajęciach,
- wspólne rozwiązywanie problemów w zespołach nauczycielskich,
- lekcje/zajęcia otwarte,
- dyskusje, w których konfrontowane są rozmaite opinie nauczycieli, dotyczące wybranych zagadnień,
- wymiana doświadczeń i refleksji,
- formułowanie wniosków.

Monitorowanie procesu wspomagania przez dyrektora, osobę wspomagającą i/lub zespół zadaniowy przez: zespołowe rozwiązywanie problemów, dyskusje, obserwacje koleżeńskie, mentoring itd.

C. Ocena efektów, ewaluacja poprzez:

- ankiete,
- obserwację,
- wywiad,
- dyskusje grupowe,
- analize dokumentów,
- alternatywne metody.

Zadania dyrektora szkoły:

- ✓ inicjowanie procesu wspomagania działań rozwojowych szkoły,
- ✓ ustalanie sposobów jego organizacji np. przez powoływanie zespołu odpowiedzialnego za przeprowadzenie,
- ✓ diagnozy pracy szkoły,
- ✓ współpraca ze specjalistą ds. wspomagania,
- ✓ motywowanie nauczycieli do aktywnego udziału,
- ✓ uczestniczenie w wybranych spotkaniach, konsultacjach, warsztatach,
- ✓ monitorowanie przebiegu działań, jak i wdrażanie nowych rozwiązań do praktyki szkolnej,
- ✓ upowszechnianie rezultatów wspomagania,
- ✓ ocena prowadzonych działań rozwojowych,
- ✓ zapewnienie odpowiednich warunków do realizacji działań m.in. udostępnianie zasobów organizacyjno-technicznych placówki.

Zadania osoby wspomagającej szkołę:

- ✓ pomoc dyrektorowi i radzie pedagogicznej w diagnozowaniu potrzeb szkoły i formułowaniu celów wynikających z rozpoznanych potrzeb,
- ✓ wsparcie szkoły w przygotowaniu "szytego na miarę" planu wspomagania, ściśle odpowiadającemu potrzebom szkoły,
- ✓ pomoc w definiowaniu zadań osób korzystających ze wspomagania,
- ✓ pozyskanie zewnętrznych ekspertów (jeśli istnieje taka potrzeba),
- √ wspieranie i zachęcanie do realizacji działań (m.in. poprzez organizację porad, konsultacji),
- ✓ współpraca z dyrektorem szkoły, liderem WDN-u,
- ✓ monitorowanie przebiegu działań,
- ✓ towarzyszenie w procesie.

Zadania nauczyciela:

- ✓ bierze udział w diagnozie potrzeb rozwojowych szkoły,
- ✓ planuje działania, które pozwalają na wprowadzanie zmian w pracy szkoły,
- ✓ angażuje się w różne formy doskonalenia,
- ✓ wdraża rozwiązania praktykuje nowe metody pracy, poddaje refleksji osiągane rezultaty,
- ✓ ocenia efekty procesu wspomagania szkoły i wypracowuje nowe rozwiązania bądź rekomendacje na przyszłość.

Więcej informacji o wspomaganiu można uzyskać na stronie www.doskonaleniewsieci.pl.

Opracowanie: Ewa Cieszko-Kowalska – psycholog, Maria Jonko -pedagog, logopeda

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białogardzie 78-200 Białogard, ul. Dworcowa 2, tel/fax (094)312 25-96, kom. 515 082 620 email: pppbialogard@poczta.onet.pl www.ppp.powiat-bialogard.pl

